Kraj: JEZERSKO

Spomenik: LJUDSKA ARHITEKTURA - DOMAČIJA

Zg. Jezersko 144 - pri Koprivniku

Koprivnikova domačija leži v položnem bregu nad Jenkovo domačijo, sestavlja jo: stanovanjsko poslopje, goveji hlev, kozji hlev, kašča, šupa in sušilnica /pajštva/. Vsi objekti so kriti z deskami. Strehe so dvokapnice s čopi.
Domačija je z dominantno gmoto gospodarskega poslopja in gručastim sistemom grupacije gospodarskih objektov krog dominante in enotno kritino odličen oblikovni ansambel, ki po svoji zasnovi spominja na organizacijski red manjšega naselja.
Domačija je odličen primer samotne, avtarkične kmetije in s tem v zvezi prvovrsten etnografski spomenik kljub močno pokvarjeni zunanjščini stanovanjskega poslopja.

Stanovanjsko poslopje je pritlično, zidano je iz domačega lehnjaka, pokriva ga dvokapna čopasta streha, kritina so deske. Poslopje je bilo pred nekaj leti na zunanjščini močno spremenjeno. Spremembe so posledica adaptacije podstrešja v stanovanjsko površino. Takrat sta bila zazidana zatrepa ter zgrajena neustrezna balkona pred njima. Še bolj neokusen in neustrezen pa je mansardni nadzidek nad čelno fasado. Nelogična mansarda je nekoliko omiljena z obliko dvokapnega čopastega pristreška. Enaka nadzidava je tudi na zadnji daljši fasadi. Ker je poslopje pribrežno, vodi do značilnega polkrožnega vhoda/portal, kamnit, ozek, s posnetimi robovi/ leseno stopnišče /dvokrako/. Prej je bil na tem mestu nasip iz zemlje in vanj položene kamnite stopnice /prim. akvarel iz leta 1924, ki ga hranijo pri hiši - skica/
Čelna fasada je poleg oken, vrat in balkona mansarde v pritličnem delu odprta z dvema klasicistično proporcioniranima in dimenzioniranima oknoma, majhno nišo s stensko slikarijo Sv. Družine /okrog 1840/, že omenjenim poznogotskim portalom, zamreženim oknom, ki odpira vežo /nad nivojem ostalih oken/, v istem nivoju kot okna pa je spet zamreženo okno /kamnit okvir z močno posnetimi robovi/ na skrajni desni strani fasade.
Zatrepna fasada /"hišna"/ je odprta s tremi večjimi okni /dve odpirata "hišo" in eno kamro/. Nasprotna zatrepna fasada /vhodna/ pa je odprta z dvema oknoma /stare dimenzije/ in velikim, ambiciozno obdelanim portalom s šilastim lokom in posnetimi robovi/Ajdovo zrno/ glej skico/. Oblika portala je bila verjetno spremenjena v toliko, v kolikor je bilo otrebno izsekati kamen, da je dobil sedanjo podobliko /pod šilastim zaključkom / segmentnega loka. Na tej fasadi je prislonjeno še stranišče /deske/.
Tloris je ostal neizpremenjen. Veža je v obliki črke L in spaja oba

vhoda /na zatrepni in čelni fasadi/. Veža je obokana z nepravilnim križnim obokom. Prostor, ki ga oklepata kraka veže tvori sobo in stopnišče. Obliko črke L pa na zunanjem obodu spet ustvarjajo prostornine po vrsti: štibelc z lesenim stropom, banasto obokana črna kuhinja, kamra, ter "hiša". /glej skico tlorisa/. Črno kuhinjo odpira iz veže kamnit polkrožen, poznogotsko oblikovan portal, nizka kamra /dostop iz kuhinje po stopnicah, je obokana z nepravilno banjo in dvema kapama, "hiša"/6X6 metrov/ je pokrita z zrcalnim stropom.
Razčlenjen tloris je kombinacija tlorisa kot ga poznamo pri mestni arhitekturi /s centralno vežo/ in tradicionalnega alpskega tlorisa, kot je običajen na slovenskem alpskem ozemlju.

Dodatek:
Črna kuhinja s prostim ognjiščem
Obočne kapa v kamri so po robovih oblikovane plastično
Zadnja daljša fasada je odprta s trodelnim oknom /kuhinja/.

Poslopje je v tlorisu pritličja izjemen primen primer ambiciozne in visokorazvite stanovanjske kulture alpskega prostora v 16. stoletju ter most med meščansko /visoko/ in ljudsko arhitekturo.

Nekdanja oblika poslopja in sedaj podrte kašče nasproti čelne fasade je razvidna iz že citiranega akvarela / Izd, A. Pavlonšek, 12. VIII. 1923/

Zap. II. 3. IX. 1963 Ivan Sedej

Kašča poleg stan. poslopja je v osi zgradbe. Spodnji del je podzidan /dva prostora: kevder in kamrica/, zgoraj je "nadstropna" kašta, ki jo oklepa značilen gank z balustrskimi silhuetnimi motivi, pokriva pa čopasta dvokapnica /deske/. Do kašče vodi kratko strmo leseno stopnišče. Osrednji prostor je odprt s polkrožnim vhodom, v gorenjo kaščo pa je dostop po stopnicah iz notranjščine spodnje kašče - oblika stropa gornje kašče je prilagojena naklonu strehe. Gradbeni material so tesana bruna.
/Toč. pod. glej skico/